

Preventivní program školy

Základní škola Vidče, okres Vsetín

školní rok 2018/2019

Školní metodik prevence: Mgr. Šárka Pavlíčková

Spolupráce na MPP: pedagogičtí pracovníci ZŠ Vidče spolu s vedením školy

1. Úvod

Preventivní program školy je dokument zaměřený na osobnostní a sociální rozvoj dětí a na výchovu k jejich zdravému životnímu stylu. Zároveň je tento program zaměřen na primární prevenci rizikového chování žáků na naší škole, jako je např. šikana, agresivní chování, záškoláctví, projevy antisemitismu a rasismu, xenofobie, poruchy příjmu potravy, sexuální rizikové chování a užívání návykových látek, gamblerství, závislost na PC a Internetu nebo rizikové chování v dopravě, provozování rizikových sportů.

Součástí Preventivního programu školy jsou také tyto přílohy:

Příloha č. 1: **Program proti šikanování**

Příloha č. 2: **Prevence záškoláctví**

Příloha č. 3: **Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem**

Další přílohy jsou k dispozici u školního metodika prevence („Co dělat když?“).

2. Tvorba nového Preventivního programu školy pro školní rok 2018/2019

Tvorbě nového Preventivního programu školy předcházelo vyhodnocení MPP z minulého školního roku. Tento program zohledňuje současnou situaci na škole (možné problémy, priority atd.). Dále bylo při jeho vypracování přihlédnuto k platným dokumentům pro oblast primární prevence, plánu práce ZŠ Vidče pro šk. rok 2018/2019 a ŠVP.

V letošním školním roce proběhne u dětí 4. až 9.ročníku diagnostika třídních kolektivů dle diagnostických metod B-3 a B-4 (spol. AUDENDO). Vyhodnocení bude sloužit pro potřeby školního metodika prevence a třídní učitele. Měly by přispět k odhalení možných problémů v jednotlivých třídních kolektivech, vést ke zlepšení vztahů a spolupráce mezi dětmi. Rodiče, kteří by měli o tuto diagnostiku a její využití větší zájem, se mohou obrátit na školního metodika prevence.

Důležitá je podpora ze strany třídních učitelů a vedení školy. O Preventivním programu školy budou informováni také rodiče žáků na třídních schůzkách konaných v listopadu 2018 (nový program bude zveřejněn na webových stránkách školy - www.zsvidce.cz). Součástí nového programu je také Program proti šikanování a přílohy: 1.Prevence záškoláctví, 2.Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem.

Při realizaci využijeme nabídku různých organizací a institucí, které nabízejí proškolené a zkušené lektory a instruktory (PPP ve Valašském Meziříčí, Policie ČR, Poradna pro ženy a dívky atd.).

Kontrolní a sankční opatření týkající se oblasti rizikového chování ve škole jsou uvedeny ve Školní řádu ZŠ Vidče.

Preventivní program školy navazuje na platné školské dokumenty pro oblast primární prevence:

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT
Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, jehož součástí je také praktický návod pro školy „Co dělat když“ (č.j. 21291/2010-28)

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky školy a školských zařízení (č.j. MSMT – 22294/2013-1)

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 20 006/2007-51)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j. 10 194/2002-14)

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j. 14 423/99-22)

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

3. Cíle MPP

3.1. dlouhodobé cíle

Mezi dlouhodobé cíle Preventivního programu školy patří minimalizace projevů a nebezpeční výše zmiňovaného rizikového chování u žáků naší školy. Chceme u dětí podporovat zdravý životní styl, aktivní využívání volného času, zdravé stravování a zlepšení fyzické kondice.

Dále bychom chtěli na škole vytvořit pozitivní a přátelské klima, kde se žáci budou cítit bezpečně (spolupráce mezi učiteli, vedením školy, žáky a rodiči). Učitelé budou systematicky působit na žáky nejen v rámci výuky, ale také v mimoškolních aktivitách.

Naším cílem je také utužování třídních kolektivů, zlepšování vztahů mezi dětmi (vést děti k toleranci, kamarádkému přístupu). Velice důležitá je také důvěra a spolupráce (zapojení dětí do organizace školních akcí a dění ve škole). Cílem programu je také rozvoj kompetencí zejména v oblasti sociální a osobnostní výchovy, v oblasti výchovy demokratického člověka atd.

Dále bude podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence, snaha o individuální přístup pedagogů k potřebám jednotlivých žáků.

Vedení školy chce také podporovat spolupráci s mateřskou školou a rodiči předškoláků (zlepšení adaptace dětí na školní docházku).

Jedním z hlavních dlouhodobých cílů je také prevence šikany (viz. Program proti šikanování – příloha).

3.2. krátkodobé cíle

Mezi krátkodobé cíle patří snaha zapojit všechny žáky školy do různých aktivit, jež jsou zaměřeny na zdravý rozvoj osobnosti dětí (schopnost rozumného a zodpovědného rozhodování, schopnost komunikace a řešení problémů) a činnosti vedoucí ke zdravému životnímu stylu (smysluplné využití volného času, sport atd.).

Škola bude i nadále pokračovat v projektu Ovoce do škol. Žáci se zúčastní sportovních soutěží a turnajů.

Ke krátkodobým cílům lze zařadit také prevenci užívání návykových látek (kouření, alkohol a jiné návykové látky), prevenci vandalismu, agresivního chování, minimalizaci šikany a kyberšikany, záškoláctví. Ve škole proběhne několik besed a přednášek věnovaným těmto tématům. Dále ve škole bude pokračovat spolupráce žáků 9. ročníku s žáky 1. třídy (patronát) – začátek šk. roku, společná návštěva ZOO, společně strávené přestávky, společné odpolední akce atd. Škola bude i nadále pokračovat v projektu Hasík.

Pro pedagogy ZŠ i MŠ zajistí vedení školy několik vzdělávacích akcí přímo na půdě školy (nabídka také pro rodiče dětí ZŠ i MŠ, mimoškolních pedagogů). Učitelé budou mít možnost absolvovat různá školení a semináře věnované osobnostní a sociální výchově, prevenci a jejich dalšímu osobnostnímu vzdělávání.

4. Analýza současné situace

4.1. Popis školy

ZŠ ve Vidči je vesnickou školou. V letošním školním roce ji navštěvuje 190 žáků ve věku 6 až 15 let (9 tříd). Do školy dochází nejen děti místní, ale také děti ze sousední vesnice Strítež nad Bečvou. Docházka těchto dětí do školy je řešena formou dojíždění (čekají na autobus). Škola nabízí dětem 1. až 4. ročníku možnost návštěvy školní družiny (2 oddělení, družina je zajištěna každý den od 11.30 do 16.00 hod).

4.2. Personální situace

Na škole pracuje celkem 13 pedagogických pracovníků (včetně vedení školy) a 2 vychovatelky.

Na škole působí výchovný poradce a školní metodik prevence (úzká spolupráce hlavně v případech výskytu výchovných problémů jako je šikana, obtěžování, agresivní chování a záškoláctví, slabý prospěch).

Samotná realizace programu je založena na spolupráci se všemi učiteli. Jednotlivá témata týkající se primární prevence jsou zařazena do výuky v těchto předmětech: prvouka, přírodopis, výchova ke zdraví, dějepis, český jazyk, občanská výchova a tělesná výchova. Velice důležitá je také úloha třídních učitelů – třídní akce, výlety, exkurze atd. a učitelů tělesné výchovy – sportovní turnaje a soutěže.

Preventivní program školy je realizován s podporou vedení školy. Vedení školy je nakloněno k jednotlivým akcím a plně je podporuje.

4.3. Problémové situace na škole

V případě podezření nebo výskytu nějakého rizikového chování (šikana, násilí, kouření, vandalismus atd.) je každý případ řešen odděleně podle daného scénáře (viz. Metodická doporučení a pokyny, školní řád školy uvedený také na www stránkách naší školy, scénář pro řešení případu šikany je uveden v Programu proti šikanování).

5. Realizace preventivního programu školy

5.1. Primární prevence v rámci ŠVP - Škola základ života

Primární prevence je realizována také v rámci výuky daných témat.

1. ročník	Prvouka, ČJ	Péče o zdraví – zákl. hygienické návyky Zásady slušného chování, spolupráce, kamarádství Exkurze, besídky a společné vycházky (zlepšení vztahů mezi dětmi, komunikace atd.)
2. ročník	Prvouka	Komunikace, vztahy v rodině, kamarádství Exkurze, besídky a společné vycházky (zlepšení vztahů mezi dětmi, komunikace atd.)
3. ročník	Prvouka	Péče o své tělo, zásady správné životosprávy
4. ročník	Přírodověda, TV	Zdraví, osobní hygiena, trávení volného času
5. ročník	Přírodověda	Linka důvěry, Zdraví, osobní hygiena, trávení volného času
6. ročník	Pracovní činnosti	Zásady správné životosprávy
6. a 7. ročník	Výchova ke zdraví	Mezilidské vztahy – kamarádství, party Rodina a zdraví, péče o zdraví – stres, výživa, vyrovnaný jídelníček, poruchy příjmu potravy Základy sex. výchovy Rizika ohrožující zdraví – nebezpečí návyk. látek, drogy, kouření, PC, hazard, problémové situace a jejich zvládnutí, kyberšikana, sociální sítě Osobnostní výchova
8. a 9. ročník	Pč (svět práce)	Stanovení cílů, sebepoznání, sebehodnocení, přijímací řízení – problém nezaměstnanosti
9. ročník	Dějepis	2. světová válka – rasismus, holocaust, rovnost lidských ras
6. až 9. ročník	Občanská výchova	Lidská práva a jejich ochrana, rasismus, xenofobie, extremismus Práva dítěte – šikana, násilí, party AIDS, nebezpečí pohlavních nemocí, antikoncepce Zásady správné životosprávy – jídelníček, volný čas, pohyb, koníčky a zájmy Význam solidarity, rovnost a nerovnost Sociální a osobnostní výchova Vandalismus, gamblerství, návykové látky a jejich nebezpečí Proces učení, problém školní úspěšnosti Zásady správné komunikace, řešení problémů
8. ročník	Přírodopis	Nebezpečí pohlavních nemocí, plánované rodičovství, AIDS
1. až 9. ročník	Tělesná výchova	Zásady osobní hygieny, ochrana zdraví, pravidelné cvičení Vzájemná komunikace – soutěže a turnaje Ohleduplnost

5.2. Specifická prevence

Využití nabídky besed a akcí pořádaných Poradnou pro ženy a dívky v Rožnově pod Radhoštěm, nabídky občanského sdružení Most, PPP ve Valašském Meziříčí, Policie ČR a Cyrillos o. s., Městské Policie atd.

Plánované besedy: Zásady správného stravování, poruchy příjmu potravy (Poradna pro ženy a dívky)

Práce policisty, nebezpečí Internetu, právní zodpovědnost (besedy pro žáky 2. až 9. ročníku – Policie ČR, Městská Policie Rožnov p. Radh.)

Dopravní výchova (4. ročník)

Hasík (2 besedy pro 2. a 6. ročník + návštěva Hasičské záchranné stanice ve Valaš. Meziříčí)

Život v závislosti – beseda s R. Povalou (pro 8. a 9. ročník)

To je zákon, kámo! (navazující program na program Protidrogový vlak – pro 8. ročník)

Burza středních škol a řemesel (8. a 9. ročník)

Další besedy dle aktuální nabídky a potřeb

Práce v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu, pracovních činností (svět práce) – skupinová práce, diskuze a debaty věnované daným tématům atd.

Třídnické hodiny

Společné vzdělávací akce pořádané pro pedagogy školy, rodiče dětí, pedagogy MŠ, rodiče předškoláků – na téma limity dětí, motivace, školní zralost.

Branný den – zásady první pomoci, chování při mimořádných událostech, nebezpečí rizikových sportů, dopravní výchova atd. – celá škola, spolupráce s Policií ČR, hasiči, zdr. sestra

Dopravní výchova, návštěva dopravního hřiště (4. ročník)

5.3. Nespecifická prevence

Školní výlety a exkurze

Lyžařský výcvik (pro žáky 7. ročníku)

Sportovní turnaje a soutěže, školní turnaje

Školní olympiáda

Projekt Házená do škol

Program Ovoce do škol

třídní besídky a třídnické hodiny

kroužek atletiky (pro žáky 1.stupně)

společné třídnické akce (bowling, návštěva kina, lanová centra, turistika, opékání atd. – dle tř. učitelů)

společné akce 1. a 9.třídy

Akce pořádané dětmi pro jiné ročníky (Halloween, X factor, Vánoční akademie atd.) – při těchto akcích jsou děti nuceny vzájemně spolupracovat, učí se zodpovědnosti, tráví spolu volný čas.

Prevence školní neúspěšnosti (děti mají možnost docházet na doučování pokud mají problém zvládnout učivo, pro děti zdatnější je určena konverzace, pravidelná příprava na přijímací zkoušky z ČJ a M)

Akce pořádané pro veřejnost – spolupráce s obcí a rodiči + děti (např. Kácení máje, organizace Dětského dne, Pálení čarodějnic – starší děti pomáhají při realizaci těchto obecních akcí), zlepšení komunikace, společně trávený volný čas, pomoc mladším dětem

Nabídka volnočasových aktivit pro žáky školy

Kroužek keramiky (2 oddělení)

Valašenka - folklórní kroužek (2 oddělení) – během školního roku děti vystupují na mnoha akcích pořádaných nejen pro školu, ale také pro veřejnost, každý rok se děti zúčastní dvoudenního soustředění se svými vedoucími

Atletika (pro zájemce 1.stupně)

Kroužek anglického jazyka pro nejmenší

Příloha č. 1:

Program proti šikanování

Program proti šikanování je částí Preventivního programu školy. Program byl vytvořen v souladu s Metodickým pokynem ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (č.j.MSMT – 22294/2013-1).

1. Cíle programu:

Vymezení pojmu šikanování

Vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole

Vést žáky k tolerantnímu a zodpovědnému chování.

Zlepšení komunikace (mezi žáky i učiteli).

Vytvoření krizového plánu (jak jednat v případě výskytu šikany ve škole) a seznámení žáků i jejich rodičů s tímto krizovým plánem.

Seznámit rodiče a pedagogy s možnými znaky šikany

2. Vnější charakteristika šikanování

(1) Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

(2) Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost (podrobněji viz metodické doporučení).

(3) Důležité znaky šikanování: záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepříjemnost útoku, samoučelnost agrese.

(4) Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.). Například, když se tzv. „poperou“ dva přibližně stejně silní žáci kvůli dívce, která se jim oběma líbí, nejde o šikanování, protože tu chybí nepoměr sil, kdy oběť se neumí nebo z různých příčin nemůže bránit (podrobněji viz metodické doporučení).

(5) a) Kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování. Termínem kyberšikana neoznačujeme rovněž vzájemné internetové psychické násilí a ani věcný konflikt (i opakovaný) mezi rovnocennými partnery.

b) Od kyberšikany je potřeba odlišovat příbuzné fenomény, které jsou často s kyberšikanou provázány nebo se s ní částečně překrývají, nicméně samy o sobě označují jiný typ násilného chování. Patří mezi ně například happy slapping, sexting, hoax, spam, cyberstalking, flaming, phishing (podrobněji viz metodické doporučení, příloha č. 7 - Kyberšikana).

3. Projevy šikanování

(1) Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany podle typu agrese – typu nebo prostředku týrání patří:

- fyzická agrese, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti);
- verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí informačních a komunikačních technologií);
- smíšená šikana, kombinace psychické a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

(2) Podstatnou vlastností šikany je skrytost. Ta je dána tím, že často odhalení zejména pokročilé šikany brání z rozličných důvodů a pohnutek všichni účastníci vyšetřování včetně oběti. Z tohoto důvodů je důležité umět rozpoznat přímé a nepřímé signály šikany

(3) Při vlastní diagnostice šikany je třeba zkoumat tento fenomén ze tří praktických pohledů - jako nemocné chování, závislost a poruchu vztahů ve skupině (podrobné informace viz metodické doporučení).

Šikana může mít několik podob:

- Verbální šikana (psychická šikana, kyberšikana atd.)
- Fyzická šikana (patří zde i krádeže, ničení věcí atd.)
- Smíšená šikana (slovní i fyzické napadání)

4. Postupy řešení šikanování

Vyšetřování počáteční šikany

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběti.
2. Nalezení vhodných svědků šikany
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (ne agresor a oběť šikany dohromady !!!)
4. Zajištění ochrany oběti
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

Pokročilá šikana s neobvyklou formou (např. třídní lynčování, výbuch skupinového násilí vůči oběti)

1. Záchrana oběti
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
4. Pokračující pomoc a podpora oběti
5. Nahlášení policii
6. Vlastní vyšetřování

5. Výchovná opatření

Šikanování není v jakékoli formě na naší škole akceptováno.

Šikanování ve školních prostorách je trestáno těmito výchovnými opatřeními:

- důtka třídního učitele, důtka ředitele školy

- snížení známky z chování
- doporučení rodičům návštěvy ve středisku výchovné péče pro děti a mládež
- doporučení rodičům na dobrovolné umístění do pobytového oddělení SVP, popř. v diagnostickém ústavu
- podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
- vyrozumění policejního orgánu, došlo-li k závažnému případu šikanování

6. Spolupráce s rodiči a specializovanými institucemi

Při vyšetřování šikany je nutná spolupráce pedagogů a vedení školy, školního metodika prevence a výchovného poradce. Dále je nutné o šikaně informovat rodiče nebo zákonné zástupce žáka.

Pokud rodič nebo žáci oznámí šikanování ve škole, je nutné se tímto případem zabývat. Při řešení případů šikany a pro její předcházení škola může spolupracovat také se zástupci PPP, odbornými lékaři nebo se zástupci z oddělení sociální péče. Při závažnějších projevech šikany je ředitel školy povinen oznámit tuto skutečnost Policii ČR. Pokud některý žák opakovaně páchá přestupky, ředitel školy požádá o spolupráci orgány sociálně právní ochrany dítěte.

Preventivní program školy, jehož součástí je také tento Program proti šikanování, je dostupný na internetových stránkách školy www.zsvidce.cz. S jeho zněním budou rodiče seznámeni na třídních schůzkách konaných v listopadu 2018.

7. Příklady znaků šikanování

7.1. Příklady nepřímých znaků šikanování

- Žák je o přestávkách často osamocený, nemá kamarády
- Při týmových sportech bývá jedinec volen mezi posledními
- O přestávkách vyhledává přítomnost učitelů
- Pokud má mluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- Působí smutně, stísněně
- Stává se uzavřeným
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- Má poškozené, znečištěné věci

- Zašpiněný a poškozený oděv
- Odmítá vysvětlit ztrátu a poškození vlastních věcí, nepravděpodobné výmluvy
- Mění pravidelnou cestu do školy a ze školy
- Hledá důvody pro absenci ve škole
- Odřeniny, škrábance
- Velký pozor dávat na mladší žáky, kteří jsou v kolektivu noví

7.2. Příklady přímých znaků šikanování

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování (důležité je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou „zranitelný“)
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu (pohrdavý a posměšný tón)
- Nátlak na žáka, aby dával věcné, peněžní dary šikanujícímu
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků a podřizování se těmto příkazům
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních, trestných činů
- Honění, strkání, kopání, které nemusí být silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- Rvačky (oběť je slabší, snaží se uniknout)

7.3. Upozornění pro rodiče na možné příznaky šikany

- Za dítětem nepřicházejí spolužáci domů
- Dítě nemá kamaráda
- Dítě není zváno domů za kamarády
- Nechutí jít ráno do školy (pokud v minulosti podobné problémy neřešili)
- Ztráta chuti k jídlu
- Dítě střídá cestu do školy (nechodí stejnou cestou), prosí o dovoz
- Dítě usíná s pláčem, neklidný spánek
- Ztrácí zájem o učení, neschopnost soustředit se
- Dítě je apatické, smutné, výkyvy nálad, odmítá se svěřit
- Časté ztráty osobních věcí, žádá rodiče o peníze
- Dítě je neobvykle agresivní k sourozencům, rodičům
- Neurčité bolesti hlavy, břicha apod.

Krizová telefonní linka k šikaně

Tato linka je určena pro učitele, žáky a jejich rodiče. Pracovníci linky poskytnou pomoc nebo pomoc zprostředkují. Linka funguje denně od 8 do 18.00 hod.

Tel.: 286 881 059

Mobil: 774 089 181

Internet Helpline – Linka bezpečí ONLINE

Bezplatná telefonní linka důvěry, kde mohou děti nebo dospělí ohlásit zneužívání dětí při komunikaci na Internetu. Linka funguje 24 hodin denně a poskytuje plnou anonymitu.

Tel.: 800 155 555

Web: www.internethelpline.cz

Linka bezpečí

<https://www.linkabezpeci.cz/>

tel.: 116 111

Příloha č. 2 Prevence záškoláctví

Dobu a způsob uvolnění žáka ze školního vyučování stanoví školní řád v oddíle organizační řád pro žáky. V případě podezření z nevěrohodnosti dokladu potvrzujícího důvod nepřítomnosti žáka se může ředitel školy v dané věci obrátit na zákonného zástupce žáka, nebo požádat o spolupráci věcně příslušný správní orgán.

Školní docházku (omluvenou a neomluvenou nepřítomnost) žáků své třídy eviduje třídní učitel.

Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Součástí prevence je:

- a) pravidelné zpracovávání dokumentace o absenci žáků,
- b) součinnost se zákonnými zástupci,
- c) analýza příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření,
- d) výchovné pohovory s žáky,
- e) spolupráce s institucemi pedagogicko-psychologického poradenství,
- f) konání výchovných komisí ve škole,
- g) spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí apod.

Způsob omlouvání nepřítomnosti, řešení neomluvené nepřítomnosti a postup zúčastněných subjektů:

Nepřítomnost ve škole omlouvá v souladu s platnými předpisy zákonný zástupce žáka (viz organizační řád pro žáky).

Základní škola může požadovat, pokud to považuje za nezbytné, doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem žáka v případě, že nepřítomnost žáka ve škole přesáhne tři dny školního vyučování.

Ve zcela výjimečných, individuálně stanovených případech může škola požadovat jako součást omluvenky potvrzení ošetřujícího lékaře o nemoci žáka i v případě nepřítomnosti kratší tří dnů.

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.

Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti.

Při počtu neomluvených hodin nad 10 svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik protidrogové prevence, popř. další odborníci.

Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví a náležitou dokumentaci příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopie hlášení o zanedbání školní docházky bude zaslána pověřenému obecnímu úřadu.

Příloha č. 3 Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Identifikace a ukládání látek.

Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky. Na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky. Obálku přelepí a opatří razítkem školy a uschová do školního trezoru. Poté je nutno bezodkladně vyrozumět policii. Identifikaci provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy či školského zařízení. Pokud je zajištěna podezřelá látka u dítěte, které jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložená přivolanému lékaři.

Ohrožení zdraví žáka.

V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky se postupuje tak, jako když žák přijde do školy s horečkou. Dítě jevící příznaky užití omamné látky je odvedeno ze třídy do místnosti, musí být ale zajištěn dohled dospělé osoby, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou zákonní zástupci nebo lékařská služba. Škola kontaktuje bezodkladně zákonného zástupce žáka, informuje o blíže nespecifikovaných zdravotních potížích žáka. Rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření žáka.

Pokud si rodič přijde do školy pro dítě, je seznámen se zdravotními potížemi (např.: zúžené zornice, návaly horka, potíže s dýcháním).

Po užití stimulačních či kanabinoidních látek (jsou např. zornice rozšířené) bude škola apelovat na rodiče, aby s dítětem navštívil lékaře, a nabídne možnosti, kde se může poradit o výchovných postupech. Výchovný poradce, školní metodik prevence nebo jiný pedagog odkáže rodiče na odborníky na specializovaných pracovištích (PPP, SVP).

Pokud si rodič do školy pro dítě nepřijde, škola přehodnotí zdravotní stav žáka a je v kompetenci školy přivolat lékařskou službu (může jít o předávkování návykovou látkou).

Rodič je o postupu školy předem informován. Škola vyhotoví zápis průběhu celého případu a stanoví postup, jak zamezí případné přítomnosti žáka pod vlivem omamné látky nebo výskytu podezřelé látky ve škole.

Na třídních schůzkách budou rodiče seznámeni s účinky a příznaky užití návykových látek u dítěte a rovněž s tím, jak se škola k případu postaví, jak bude pracovat s rizikovou třídou v preventivní oblasti. Rodiče budou vybídnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování,

(Viz Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14 514/2000-51, Věstník MŠMT sešit 10/2000). Žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy, porušil školní řád, bude kázeňsky potrestán dle školního řádu. Škola pozve bez zbytečného odkladu rodiče tohoto žáka k jednání se školou. Rodiče budou seznámeni se všemi skutečnostmi případu: porušením řádu školy, návrhem výchovného opatření, který schválila a doporučila pedagogická rada. Škola doporučí zákonným zástupcům žáka specializovanou pomoc odborníků, vyhotoví zápis o jednání. Zákonný zástupce obdrží zápis z jednání.